



**▼B****EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV  
2003/59/EG**

av den 15 juli 2003

**om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- eller persontransport och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3820/85 och rådets direktiv 91/439/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 76/914/EEG**

**▼M5***Artikel 1***Tillämpningsområde**

Detta direktiv ska tillämpas på framförande av fordon av personer som är

- a) medborgare i en medlemsstat,
- b) medborgare i ett tredjeland anställda av ett företag som är etablerat i en medlemsstat, eller som anlitas av ett sådant företag,

nedan kallade *förare*, och som utför transporter på allmän väg inom unionen med följande fordon:

- Fordon för vilka det krävs innehav av körkort för någon av kategorierna C1, C1 + E, C eller C + E enligt definitionerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG <sup>(1)</sup>, eller ett körkort som erkänns vara likvärdigt.
- Fordon för vilka det krävs innehav av körkort för någon av kategorierna D1, D1 + E, D eller D + E enligt definitionerna i direktiv 2006/126/EG, eller ett körkort som erkänns vara likvärdigt.

Vid tillämpningen av detta direktiv ska de hänvisningar till körkorts-kategorier som innehåller ett plustecken ("+") läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga III.

*Artikel 2***Undantag**

1. Detta direktiv ska inte tillämpas på förare av fordon
  - a) vars högsta tillåtna hastighet inte överstiger 45 km/tim,
  - b) som används av militären, civilförsvaret, räddningstjänsten, brandväsendet, ordningsmakten och ambulanstjänsten, eller som står under dessas kontroll, när transporten utförs till följd av de uppgifter som ålagts dessa yrkeskåarer,

<sup>(1)</sup> Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG av den 20 december 2006 om körkort (EUT L 403, 30.12.2006, s. 18).

▼ M5

- c) som utsätts för vägprov i syfte att göra tekniska förbättringar, reparationer eller underhåll samt förare av nya eller ombyggda fordon som ännu inte har börjat användas,
- d) för vilka körkort för kategori D eller D1 krävs och vilka körs utan passagerare av underhållspersonal till eller från en servicedepå som är belägen i närheten av närmaste underhållsbas som används av transportföretaget, under förutsättning att framförandet av fordonet inte är förarens huvudsakliga sysselsättning,
- e) som används i nödsituationer eller för räddningsinsatser, inbegripet fordon som används för icke-kommersiella transporter av humanitärt bistånd,
- f) som används för övningskörning och prov för personer som vill skaffa sig körkort eller yrkeskompetensbevis, i enlighet med artiklarna 6 och 8.1, under förutsättning att fordonet inte används för kommersiell person- eller godstransport,
- g) som används för icke-kommersiell person- eller godstransport,
- h) som transporterar material, utrustning eller maskiner som föraren använder i sitt arbete, under förutsättning att framförandet av fordonet inte är förarens huvudsakliga sysselsättning.

Med avseende på led f i denna punkt ska detta direktiv inte tillämpas på en person som vill skaffa sig körkort eller yrkeskompetensbevis i enlighet med artiklarna 6 och 8.1, när personen genomgår kompletterande körutbildning vid arbetsplatsförlagt lärande, förutsatt att personen åtföljs av en annan person som innehar ett yrkeskompetensbevis, eller av en trafiklärare, för den fordonskategori som används för det ändamål som anges i det ledet.

2. Detta direktiv ska inte tillämpas i fall då samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Förare av fordon kör i landsbygdsområden för att försörja den egna verksamheten.
- b) Förare erbjuder inte transporttjänster.
- c) Medlemsstater bedömer att transporten är tillfällig och inte påverkar trafiksäkerheten.

3. Detta direktiv ska inte tillämpas på förare av fordon som används eller hyrs utan förare av jordbruks-, trädgårds-, skogs-, uppfödning- eller fiskeriföretag för godstransporter inom ramen för företagets egen verksamhet; direktivet ska dock tillämpas om framförandet av fordonet ingår som en del i förarens huvudsakliga sysselsättning eller om framförandet av fordonet överstiger ett i nationell rätt fastställt avstånd från den plats där företaget som äger, hyr eller leasar fordonet är beläget.



*Artikel 3*

**Kompetens och utbildning**

1. För att få framföra fordon enligt definitionen i artikel 1 krävs dels grundläggande kompetens, dels fortbildning. I detta syfte skall medlemsstaterna föreskriva följande:

a) Ett system för förvärvande av grundläggande kompetens

Medlemsstaterna skall välja mellan följande två alternativ:

i) Ett alternativ med både deltagande i utbildning och genomfört prov

I enlighet med avsnitt 2 punkt 2.1 i bilaga I skall detta slag av grundläggande kompetens omfatta krav på deltagande i utbildning av en viss längd. Denna skall avslutas med ett prov. Vid godkänt resultat skall ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6.1 a utfärdas.

ii) Ett alternativ med endast prov

I enlighet med avsnitt 2 punkt 2.2 i bilaga I skall detta slag av grundläggande kompetens inte omfatta krav på deltagande i utbildning utan endast ett teoretiskt och ett praktiskt prov. Vid godkänt resultat skall ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6.1 b utfärdas.

Dock får en medlemsstat ge en förare tillstånd att framföra fordon inom den statens territorium innan han har erhållit ett yrkeskompetensbevis, då föraren deltar i en nationell yrkesutbildning om lägst sex månader, under en period om högst tre år. Inom denna yrkesutbildning får de prov som avses i leden i och ii genomföras i etapper.

b) Ett fortbildningssystem

I enlighet med avsnitt 4 i bilaga I skall fortbildningen omfatta krav på deltagande i utbildning. Till styrkande av denna utbildning skall ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 8.1 utfärdas

2. Medlemsstaterna får även införa ett system för att i snabbare tempo förvärva grundläggande kompetens så att förare kan få framföra fordon i de fall som anges i artikel 5.2 a ii, 5.2 b, 5.3 a i och 5.3 b.

I enlighet med avsnitt 3 i bilaga I skall den snabbförvärvade grundläggande kompetensen omfatta krav på deltagande i en utbildning. Denna skall avslutas med ett prov. Vid godkänt provresultat skall yrkeskompetensbevis enligt artikel 6.2 utfärdas.

3. Medlemsstaterna får undanta förare som har erhållit det examensbevis om yrkesmässig kompetens som föreskrivs i direktiv 96/26/EG <sup>(1)</sup> från de prov som avses i punkterna 1 a i och ii och 2 i fråga om de

<sup>(1)</sup> Rådets direktiv 96/26/EG av den 29 april 1996 om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransporter på väg och om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörers etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter (EGT L 124, 23.5.1996, s. 1). Direktivet senast ändrat genom direktiv 98/76/EG (EGT L 277, 14.10.1998, s. 17).

**▼B**

ämnen som ingår i det prov som anges i det direktivet och i förekommande fall från närvaroplikt vid motsvarande kursmoment.

*Artikel 4***Härdvunna rättigheter**

Undantagna från kravet på grundläggande kompetensbevis är de förare som innehar

- a) ett körkort av någon av kategorierna D1, D1 + E, D, D + E eller ett körkort som erkänns vara likvärdigt och som utfärdats senast två år efter det att tidsfristen för införlivande av detta direktiv löpt ut,
- b) ett körkort av någon av kategorierna C1, C1 + E, C, C + E eller ett körkort som erkänns vara likvärdigt och som utfärdats senast tre år efter det att tidsfristen för införlivande av detta direktiv löpt ut.

*Artikel 5***Grundläggande kompetens**

1. För att uppnå grundläggande kompetens krävs det inte att den sökande redan innehar körkort för motsvarande kategori.
2. Förare av fordon som är avsett för godstransporter får
  - a) från och med 18 års ålder framföra fordon
    - i) i körkortskategorierna C och C + E under förutsättning att föraren innehar ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6.1,
    - ii) i körkortskategorierna C1 och C1 + E under förutsättning att föraren innehar ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6.2.
  - b) från och med 21 års ålder framföra fordon i körkortskategorierna C och C + E under förutsättning att föraren innehar ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6.2.
3. Förare av fordon som är avsett för persontransporter får
  - a) från och med 21 års ålder framföra fordon
    - i) i körkortskategorierna D och D + E när de används för persontransporter i reguljär trafik på sträckor som inte överstiger 50 km samt fordon i körkortskategorierna D1 och D1 + E under förutsättning att föraren innehar ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6.2.

**▼B**

Medlemsstaterna får tillåta förare av fordon att från och med 18 års ålder på deras territorium framföra fordon av en av ovan nämnda kategorier om föraren innehar ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6.1.

- ii) i körkortskategorierna D och D + E, under förutsättning att föraren innehar ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6.1.

Medlemsstaterna får tillåta förare av fordon att från och med 20 års ålder på deras territorium framföra fordon av en av ovan nämnda kategorier om föraren innehar ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6.1. Denna åldersgräns kan sänkas till 18 år när föraren kör fordonet utan passagerare.

- b) från och med 23 års ålder framföra fordon i körkortskategorierna D och D + E under förutsättning att föraren innehar ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6.2.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av de åldersgränser som anges i punkt 2 behöver inte förare av fordon som utför godstransporter och som innehar ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6 för någon av de fordonskategorier som omfattas av punkt 2 i den här artikeln förvärva ett sådant yrkeskompetensbevis för övriga fordonskategorier som omfattas av den punkten.

Dessa bestämmelser gäller på samma villkor förare som utför persontransporter för de fordonskategorier som avses i punkt 3.

5. Förare av fordon som utför godstransporter och som utvidgar eller ändrar sin verksamhet till att omfatta även persontransporter eller omvänt och som innehar ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6, behöver inte upprepa de gemensamma delarna i den grundläggande kompetensen utan endast de delar som är specifika för den nya kompetensen.

#### *Artikel 6*

#### **Yrkeskompetensbevis om uppnådd grundläggande kompetens**

- 1. Yrkeskompetensbevis om uppnådd grundläggande kompetens
  - a) Yrkeskompetensbevis utfärdat på grundval av deltagande i en utbildning och genomfört prov

I enlighet med artikel 3.1 a i skall medlemsstaterna kräva att aspiranten deltar i utbildning vid ett utbildningscentrum som godkänts av de behöriga myndigheterna i enlighet med avsnitt 5 i bilaga I, nedan kallat ”godkänt utbildningscentrum”. I denna utbildning skall samtliga ämnen som avses i förteckningen i avsnitt 1 i bilaga I tas upp. Utbildningen skall avslutas med godkänt resultat i det prov som avses i avsnitt 2 punkt 2.1 i bilaga I. Medlemsstaternas behöriga myndigheter eller ett organ som utsetts av dessa skall anordna provet, som syftar till att kontrollera om aspiranten har den kunskapsnivå i ovan nämnda ämnen som krävs i avsnitt 1 i bilaga I. Nämnda

**▼B**

myndigheter eller organ skall övervaka provet och vid godkänt resultat till föraren utfärda ett yrkeskompetensbevis om uppnådd grundläggande kompetens.

## b) Yrkeskompetensbevis utfärdat på grundval av genomförda prov

I enlighet med artikel 3.1 a ii skall medlemsstaterna kräva att aspiranten uppnår godkända resultat i de teoretiska och praktiska prov som avses i avsnitt 2 punkt 2.2 i bilaga I. Medlemsstaternas behöriga myndigheter eller ett organ som utsetts av dessa skall anordna dessa prov, som syftar till att kontrollera om aspiranten har den kunskapsnivå i samtliga ovannämnda ämnen som krävs i avsnitt 1 i bilaga I. Nämda myndigheter eller organ skall övervaka provet och vid godkänt resultat till föraren utfärda ett yrkeskompetensbevis om uppnådd grundläggande kompetens.

## 2. Yrkeskompetensbevis om snabbförvärvad grundläggande kompetens

I enlighet med artikel 3.2 skall medlemsstaterna kräva att aspiranten deltar i utbildning vid ett godkänt utbildningscentrum. I denna utbildning skall samtliga de ämnen som avses i avsnitt 1 i bilaga I tas upp.

Utbildningen skall avslutas med ett prov enligt avsnitt 3 i bilaga I. Medlemsstaternas behöriga myndigheter eller ett organ som utsetts av dessa skall anordna provet, som syftar till att kontrollera om aspiranten har den kunskapsnivå i ovannämnda ämnen som krävs i avsnitt 1 i bilaga I. Nämda myndigheter eller organ skall övervaka provet och vid godkänt resultat till föraren utfärda ett yrkeskompetensbevis om snabbförvärvad grundläggande kompetens.

**▼M5***Artikel 7***Fortbildning**

I fortbildningen, som ska syfta till att ge innehavare av yrkeskompetensbevis en möjlighet att uppdatera de viktigaste kunskaperna för yrkets utövande, ska tyngdpunkten läggas på trafiksäkerhet, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen och en minskning av den miljöpåverkan som framförandet av fordon medför.

Fortbildningen ska anordnas av ett godkänt utbildningscentrum i enlighet med avsnitt 5 i bilaga I. Utbildningen ska bestå av klassrumsundervisning, praktisk utbildning och, om möjligt, utbildning med hjälp av informations- och kommunikationstekniska verktyg (IKT-verktyg) eller avancerade simulatorer. Om föraren byter företag ska hänsyn tas till fortbildning som redan genomgått.

Fortbildning ska vara utformad för att fördjupa kunskaperna i och repetera vissa av de ämnen som avses i avsnitt 1 i bilaga I. Den ska täcka flera olika ämnen och ska alltid omfatta minst ett ämne om trafiksäkerhet. Ämnena för utbildningen ska vara anpassade till den senaste utvecklingen inom relevant lagstiftning och relevant teknik och, så långt möjligt, till förarens specifika utbildningsbehov.

**▼B***Artikel 8***Yrkeskompetensbevis om fortbildning**

1. Efter fortbildningen enligt artikel 7 skall medlemsstaternas behöriga myndigheter eller det godkända utbildningscentrumet till föraren utfärda ett yrkeskompetensbevis om fortbildning.
2. Följande förare skall genomgå en första fortbildning:
  - a) Innehavare av ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6, inom fem år efter den dag då yrkeskompetensbeviset utfärdades.
  - b) Förare enligt artikel 4, inom fem år efter de tidpunkter som anges i artikel 14.2, enligt en tidsplan som fastställs av medlemsstaterna.

Medlemsstaterna får förkorta eller förlänga de perioder som avses i leden a och b, bland annat för att de skall sammanfalla med den dag då körkortets giltighetstid löper ut eller för att möjliggöra ett successivt införande av fortbildningen. Perioden får dock inte vara kortare än tre år eller längre än sju år.

3. Förare som har genomgått den första fortbildningen enligt punkt 2 skall genomgå fortbildning vart femte år, före utgången av giltighetstiden för yrkeskompetensbeviset om fortbildning.
4. Innehavare av ett yrkeskompetensbevis enligt artikel 6 eller artikel 8.1 samt förare enligt artikel 4 som upphört att vara yrkesverkamma och som inte längre uppfyller kraven i punkterna 1–3 skall genomgå en fortbildning innan de återgår till att utöva yrket.
5. Förare som utför godstransporter eller persontransporter på väg, och som har genomgått fortbildning för någon av körkortskategorierna i artikel 5.2 och 5.3, skall undantas från skyldigheten att genomgå fortbildning för någon annan av de kategorier som anges i de punkterna.

*Artikel 9***Utbildningsort****▼M5**

Förare enligt artikel 1 a i detta direktiv ska erhålla den grundläggande kompetens som anges i artikel 5 i detta direktiv i den medlemsstat där de har sin permanenta bosättningsort enligt definitionen i artikel 12 i direktiv 2006/126/EG.

**▼B**

Förare enligt artikel 1 b skall erhålla denna kompetens i den medlemsstat där företaget är etablerat eller i den medlemsstat som utfärdat arbetstillstånd för dem.

Förare enligt artikel 1 a och b skall genomgå fortbildning enligt artikel 7 i den medlemsstat där de har normal hemvist (bostadsorten) eller i den medlemsstat där de arbetar.



▼ **M5***Artikel 10***Unionskod**

1. På grundval av yrkeskompetensbeviset om uppnådd grundläggande kompetens och yrkeskompetensbeviset om fortbildning ska medlemsstaternas behöriga myndigheter, med beaktande av bestämmelserna i artiklarna 5.2, 5.3 och 8 i detta direktiv, ange den harmoniserade unionskoden 95, enligt bilaga I till direktiv 2006/126/EG, intill motsvarande körkortskategorier,

— på körkortet, eller

— på det yrkeskompetensbevis för förare som ska upprättas i enlighet med förlagan i bilaga II till det här direktivet.

Om de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där yrkeskompetensbeviset erhållits inte kan ange unionskoden på körkortet, ska de till föraren utfärda ett yrkeskompetensbevis för förare.

De yrkeskompetensbevis för förare som medlemsstaterna utfärdar ska erkännas ömsesidigt. Vid utfärdandet av beviset ska de behöriga myndigheterna förvissa sig om att körkortet alltså är giltigt för den berörda fordonskategorin.

2. Förare enligt artikel 1 b som framför fordon som används för godstransporter på väg ska även ha rätt att förete intyg för den kompetens och utbildning som föreskrivs i detta direktiv i form av det förartillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1072/2009 <sup>(1)</sup>, förutsatt att det är försett med unionskod 95. Vid tillämpning av detta direktiv ska den utfärdande medlemsstaten ange unionskod 95 i tillståndets avsnitt för anmärkningar om den berörda föraren har uppfyllt kompetenskraven och utbildningskraven enligt detta direktiv.

3. Förartillstånd som inte är försedda med unionskod 95 och som utfärdats före den 23 maj 2020 i enlighet med artikel 5 i förordning (EG) nr 1072/2009, särskilt punkt 7 i den artikeln, ska, i syfte att intyga att utbildningskraven enligt detta direktiv uppfyllts, godtas som kompetensbevis till och med deras sista giltighetsdatum.

*Artikel 10a***Nätverk för verkställighet**

1. För verkställighetsändamål ska medlemsstaterna utbyta information om yrkeskompetensbevis som har utfärdats eller återkallats. För detta ändamål ska medlemsstaterna i samarbete med kommissionen utveckla ett elektroniskt nätverk eller arbeta med en utbyggnad av ett befintligt nätverk med beaktande av en utvärdering från kommissionen om det mest kostnadseffektiva alternativet.

<sup>(1)</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1072/2009 av den 21 oktober 2009 om gemensamma regler för tillträde till den internationella marknaden för godstransporter på väg (EUT L 300, 14.11.2009, s. 72).

**▼ M5**

2. Nätverket får innehålla information som anges i yrkeskompetensbevisen samt information om administrativa förfaranden kopplade till yrkeskompetensbevisen.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att behandlingen av personuppgifter sker uteslutande för att kontrollera efterlevnaden av detta direktiv, särskilt de utbildningskrav som fastställs i detta direktiv, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 <sup>(1)</sup>.
4. Åtkomsten till nätverket ska skyddas. Medlemsstaterna får bevilja åtkomst endast för de behöriga myndigheter som är ansvariga för genomförandet av och för kontrollen av efterlevnaden av detta direktiv.

**▼ M3***Artikel 11***Anpassning till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen**

Anpassning av bilagorna I och II till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen, som avser att ändra icke väsentliga delar i detta direktiv, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 12.2.

*Artikel 12***Kommittéförfarande**

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5a.1–5a.4 och artikel 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

**▼ B***Artikel 13***Rapport**

Kommissionen skall senast den 10 september 2011 till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén överlämna en rapport som innehåller en första bedömning av genomförandet av detta direktiv, särskilt i fråga om likvärdigheten mellan de olika system för förvärvande av grundläggande kompetens som anges i artikel 3 samt hur effektiva de är för att uppnå den fastställda kompetensnivån. Denna rapport skall vid behov åtföljas av lämpliga förslag.

*Artikel 14***Införlivande och genomförande**

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den 10 september 2006. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

<sup>(1)</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

**▼B**

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser, skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall tillämpa dessa bestämmelser

— när det gäller grundläggande kompetens för framförande av fordon i körkortskategorierna D1, D1 + E, D och D + E från och med den 10 september 2008.

— när det gäller grundläggande kompetens för framförande av fordon i körkortskategorierna C1, C1 + E, C och C + E från och med den 10 september 2009.

Medlemsstaterna skall genast underrätta kommissionen om detta och bistå varandra vid tillämpningen av dessa bestämmelser.

*Artikel 15***Upphävande**

1. Artikel 5 i förordning (EEG) nr 3820/85 skall upphöra att gälla enligt följande:

a) Punkt 1 skall upphöra att gälla med verkan från och med den 10 september 2009.

b) Punkterna 2 och 4 skall upphöra att gälla med verkan från och med den 10 september 2008.

2. Direktiv 76/914/EEG skall upphöra att gälla från och med den 10 september 2009.

3. De bestämmelser i lagar och andra författningar som har antagits för att följa direktiv 76/914/EEG skall inte längre tillämpas

— från och med den 10 september 2008 på förare av fordon för persontransporter på väg,

— från och med den 10 september 2009 på förare av fordon för gods-transporter på väg.

*Artikel 16***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Euro-peiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 17***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

**▼B***BILAGA I***MINIMIKRAV I FRÅGA OM KOMPETENS OCH UTBILDNING FÖR YRKESFÖRARE****Avsnitt 1: Förteckning över ämnen**

De kunskaper som skall beaktas när förarens grundläggande kompetens och fortbildning fastställs av medlemsstaterna skall omfatta åtminstone alla ämnen i denna förteckning. I dessa ämnen skall aspiranterna uppnå den nivå i fråga om kunskaper och praktiska färdigheter som krävs för att på ett tryggt sätt framföra fordon i den berörda körkortskategorin.

**▼M5**

Den lägsta kompetensnivån ska vara jämförbar med minst nivå 2 i den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande enligt bilaga II till Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 <sup>(1)</sup>.

**▼B**

1. *Avancerad träning i rationell körning med beaktande av säkerhetsbestämmelserna*

För samtliga körkort

- 1.1 Mål: att känna till kraftöverföringens egenskaper för optimal användning av dessa.

Kurvorna över motors vridmoment, effekten och bränsleförbrukningen, optimal användning av varvräknare, diagram över växellådans utväxling.

**▼M5**

- 1.2 Mål: att känna till säkerhetsanordningarnas tekniska egenskaper och funktion för att behärska fordonet, minska slitaget och förebygga störningar.

Bromsarnas och retarderns begränsningar, kombinerad användning av bromsar och retarder, optimalt utnyttjande av förhållandet fart–växellåda, användning av fordonets tröghet, metoder för att sakta ner och bromsa i nedförsbacke, agerande om fel uppstår, användning av elektroniska och mekaniska anordningar som antisladdsystem (ESP), avancerade nödbromssystem (AEBS), ABS-bromsar, antispinnssystem (TCS) och övervaknings-system i bilar och andra förarstödssystem och automatsystem som är godkända för användning.

- 1.3 Mål: att kunna optimera bränsleförbrukningen.

Optimering av bränsleförbrukningen genom att tillämpa de kunskaper som anges i punkterna 1.1 och 1.2, vikten av att kunna förutse trafikflöde, lämpligt avstånd till andra fordon och användning av fordonets rörelsekraft, jämn hastighet, mjuk körstil och lämpligt däcktryck, samt kännedom om intelligenta transportsystem som möjliggör effektivare körning och hjälper till med planering av resvägen.

- 1.3a Mål: att kunna förutse, bedöma och anpassa sig till risker i trafiken.

Att vara medveten om och kunna anpassa sig till olika väg-, trafik- och väderförhållanden, förutse kommande händelser, att ha förståelse för hur man förbereder och planerar en resa under onormala väderförhållanden, att ha kunskap om användningen av tillhörande säkerhetsutrustning och förstå

<sup>(1)</sup> Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (EUT C 111, 6.5.2008, s. 1).

**▼ M5**

när en resa måste senareläggas eller ställas in på grund av extrema väderförhållanden, att anpassa sig till risker i trafiken, inbegripet farligt trafikbeteende eller distraherad körning (genom användning av elektronisk utrustning, förtäring av mat eller dryck, etc.), att upptäcka och anpassa sig till farliga situationer och att kunna hantera stress som uppstår ur dessa, särskilt situationer som har att göra med fordonets storlek och vikt och sårbara trafikanter, t.ex. fotgängare, cyklister och förare av tvåhjuliga motorfordon.

Att identifiera potentiellt farliga situationer och korrekt tolka hur dessa potentiellt farliga situationer kan leda till situationer där olyckor inte längre kan förhindras, och att välja ut och genomföra åtgärder för att öka säkerhetsmarginalerna i sådan utsträckning att en olycka kan undvikas om en potentiellt farlig situation uppstår.

**▼ B**

Körkort C, C + E, C1, C1 + E

**▼ M5**

- 1.4 Mål: att kunna ombesörja en lastning och samtidigt uppfylla säkerhetskraven och använda fordonet på ett korrekt sätt.

Krafter som påverkar fordon i rörelse, hur växellådan bäst utnyttjas i förhållande till fordonets last och vägförhållanden, användning av automatiska transmissionssystem, beräkning av fordonets eller fordonstågets nyttolast, beräkning av den totala volymen, fördelning av lasten, effekter av överbelastning på en axel, fordonsstabilitet och tyngdpunkt, typer av förpackningsmaterial och pallar.

Grundläggande godssäkringskategorier, metoder för fastspänning och säkring av gods, användning av spännband, kontroll av säkringsutrustning, användning av hanteringsutrustning, användning av presenningar.

**▼ B**

Körkort D, D + E, D1, D1 + E

**▼ M5**

- 1.5 Mål: att kunna säkerställa passagerarnas säkerhet och bekvämlighet.

Justering av rörelser i längd- och sidriktningen, gemensamt bruk av vägnätet, placering på körbanan, mjukhet vid inbromsning, behärskning av överhänget, användning av särskild infrastruktur (offentliga platser och reserverade körfält), hantering av konflikter mellan ett tryggt körsätt och andra uppgifter som förare, kommunikation med passagerarna, särskilda egenskaper hos vissa passagerargrupper (personer med funktionsnedsättning, barn).

- 1.6 Mål: att kunna ombesörja en lastning och samtidigt uppfylla säkerhetskraven och ett korrekt utnyttjande av fordonet.

Krafter som påverkar fordon i rörelse, hur växellådan bäst utnyttjas i förhållande till fordonets last och vägförhållanden, användning av automatiska transmissionssystem, beräkning av fordonets eller fordonstågets nyttolast, fördelning av lasten, effekter av överbelastning på en axel, fordonsstabilitet och fordonets tyngdpunkt.

**▼B**2. *Tillämpning av bestämmelser*

För samtliga körkort

**▼M5**

## 2.1 Mål: att känna till sociala förhållanden inom vägtransportområdet och bestämmelser om dessa.

Maximala arbetstider inom transportsektorn, principer i, tillämpning och konsekvenser av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 561/2006 <sup>(1)</sup> och (EU) nr 165/2014 <sup>(2)</sup>, påföljder vid bristande eller felaktig användning eller manipulering av färdskrivaren, kunskaper om sociala förhållanden inom vägtransportområdet: rättigheter och skyldigheter för förare i fråga om grundläggande kompetens och fortbildning.

**▼B**

Körkort C, C + E, C1, C1 + E

**▼M5**

## 2.2 Mål: att känna till bestämmelserna för godstransporter.

Tillstånd för att bedriva transportverksamhet, handlingar som ska medföras i fordonet, förbud mot användning av vissa vägar, vägavgifter, skyldigheter enligt standardavtalen för godstransporter, utformning av de dokument som ingår i transportkontrakten, internationella transporttillstånd, skyldigheter enligt konventionen om fraktavtal vid internationell godsbefordran på väg, internationella fraktsedlar, gränsöverskridande transporter, speditörer, särskilda dokument som medföljer godset.

**▼B**

Körkort D, D + E, D1, D1 + E

## 2.3 Mål: att känna till bestämmelserna för persontransporter.

Transport av särskilda passagerargrupper, säkerhetsutrustning i bussen, säkerhetsbälten, lastning av fordonet.

3. *Hälsa, vägtrafiksäkerhet och miljösäkerhet, service, logistik*

För samtliga körkort

## 3.1 Mål: vara medveten om riskerna i trafiken och om arbetsrelaterade olyckor.

Olika typer av arbetsrelaterade olyckor inom transportsektorn, statistik över trafikolyckor, lastbilars och bussars olycksfrekvens, personskador, materiella skador, ekonomiska konsekvenser.

## 3.2 Mål: kunna förebygga brottslighet och människosmuggling.

Allmän information, konsekvenser för föraren, förebyggande åtgärder, checklista, lagstiftningen om transportföretagens ansvar.

<sup>(1)</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006 av den 15 mars 2006 om harmonisering av viss sociallagstiftning på vägtransportområdet och om ändring av rådets förordningar (EEG) nr 3821/85 och (EG) nr 2135/98 samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 3820/85 (EUT L 102, 11.4.2006, s. 1).

<sup>(2)</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 165/2014 av den 4 februari 2014 om färdskrivare vid vägtransporter, om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 3821/85 om färdskrivare vid vägtransporter och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006 om harmonisering av viss sociallagstiftning på vägtransportområdet (EUT L 60, 28.2.2014, s. 1).

**▼ B**

- 3.3 Mål: kunna förebygga fysiska risker.

Ergonomi: riskfyllda rörelser och arbetsställningar, fysisk kondition, hante-ringsövningar, personlig säkerhet.

- 3.4 Mål: vara medveten om vikten av fysisk och psykisk förmåga.

Principer för en hälsosam och balanserad kost, effekter av alkohol, läke-medel eller andra ämnen som kan påverka beteendet, symptom på, orsaker till och effekter av trötthet och stress, den grundläggande arbets- och vilo-cyklens betydelse.

- 3.5 Mål: att kunna bedöma krissituationer.

Agerande i krissituationer: bedömning av situationen, hindra att olycks-situationen förvärras, kalla på hjälp, komma till skadades undsättning och ge första hjälpen åt skadade, vidta åtgärder vid brand, evakuera dem som befinner sig i lastbilar/passagerare i bussar, garantera alla passagerares säkerhet, reaktioner vid överfall, grundläggande principer för hur en olycks-rapport skall utformas.

- 3.6 Mål: kunna uppvisa ett sådant beteende som bidrar till att företagets profil höjs.

Förarens uppträdande och företagets profil: hur kvaliteten på förarens tjän-ster är av betydelse för företaget, förarens olika roller, personer som föraren kan komma i kontakt med, fordonsunderhåll, uppläggning av arbetet, kom-mersiella och ekonomiska konsekvenser av tvister.

Körkort C, C + E, C1, C1 + E

**▼ M5**

- 3.7 Mål: att känna till ekonomiska villkor för godstransporter på väg och organisationen av marknaden.

Vägtransporter i förhållande till andra transportsätt (konkurrens, befraktare), olika typer av vägtransportverksamhet (transporter för andras räkning, för egen räkning, transportrelaterad verksamhet), organisationen av de vanli-gaste transportföretagen och transportrelaterad verksamhet, olika specialise-rade transporter (tank- eller kyltransportbilar, farligt gods, djurtransporter, osv.), utvecklingen inom branschen (diversifiering av tillhandahållna tjän-ster, järnväg/väg, underleverantörer, osv.).

**▼ B**

Körkort D, D + E, D1, D1 + E

**▼ M5**

- 3.8 Mål: att känna till ekonomiska villkor för persontransporter på väg och organisationen av marknaden.

Persontransporter på väg i förhållande till olika transportsätt för person-transport (järnväg, personbilar), olika typer av vägtransportverksamhet för persontransport, medvetenhet om funktionsnedsättningar, gränspassage (in-ternationella transporter), de vanligaste persontransportföretagens organisa-tion.

**▼B****Avsnitt 2: Obligatorisk grundläggande kompetens enligt artikel 3.1 a****▼M5**2.1 *Alternativet med både deltagande i utbildning och genomförande av prov*

Utbildning för grundläggande kompetens ska omfatta undervisning i samtliga de ämnen som återfinns i förteckningen i avsnitt 1. Längden på utbildningen för grundläggande kompetens ska uppgå till 280 timmar.

Varje aspirant ska köra individuellt minst 20 timmar med ett fordon i den berörda kategorin som åtminstone uppfyller kraven för provfordon i direktiv 2006/126/EG.

Aspiranten ska under den individuella körningen enligt ovan åtföljas av en instruktör som är anställd vid ett godkänt utbildningscentrum. Varje aspirant får genomföra högst åtta av de 20 timmarna individuell körning på en särskild bana eller med hjälp av en avancerad simulator för att bedöma graden av träning i rationell körning med beaktande av säkerhetsbestämmelser, särskilt i fråga om behärsknigen av fordonet vid olika väglag och olika väderleksförhållanden, körning vid olika tidpunkter på dygnet och förmågan att optimera bränsleförbrukningen.

Medlemsstaterna får tillåta att en del av utbildningen ges av det godkända utbildningscentrumet med hjälp av IKT-verktyg, som e-lärande, samtidigt som man säkerställer att utbildningen även fortsatt håller god kvalitet och är ändamålsenlig, och genom att välja ämnen där IKT-verktyg kan användas på det mest ändamålsenliga sättet. Medlemsstaterna ska i synnerhet ställa krav på tillförlitlig användaridentifiering och lämpliga kontrollmedel. Medlemsstaterna får som del av utbildningen ta med särskild utbildning som krävs enligt annan unionslagstiftning. Detta omfattar, men är inte begränsat till, utbildning som krävs enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/68/EG <sup>(1)</sup> om transport av farligt gods, utbildning i ökad medvetenhet om funktionsnedsättningar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 181/2011 <sup>(2)</sup> och utbildning om djurtransporter enligt rådets förordning (EG) nr 1/2005 <sup>(3)</sup>.

För förare enligt artikel 5.5 ska utbildningslängden för grundläggande kompetens uppgå till 70 timmar, varav fem timmar ska utgöras av individuell körning.

När utbildningen avslutats ska medlemsstaternas behöriga myndigheter eller det organ som dessa utsett pröva förarens kunskapsnivå skriftligt eller muntligt. Provet ska omfatta minst en fråga inom varje mål i förteckningen över ämnen i avsnitt 1.

**▼B**2.2 *Alternativet med prov*

Medlemsstaternas behöriga myndigheter eller det organ som de utsett skall anordna ett teoretiskt och ett praktiskt prov enligt nedan för att kontrollera om aspiranterna har den kunskapsnivå som krävs enligt avsnitt 1 när det gäller de angivna målen och ämnena.

<sup>(1)</sup> Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/68/EG av den 24 september 2008 om transport av farligt gods på väg, järnväg och inre vattenvägar (EUT L 260, 30.9.2008, s. 13).

<sup>(2)</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 181/2011 av den 16 februari 2011 om passagerares rättigheter vid busstransport och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 (EUT L 55, 28.2.2011, s. 1).

<sup>(3)</sup> Rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97 (EUT L 3, 5.1.2005, s. 1).



**▼ B**

- a) Det teoretiska provet skall bestå av minst två delar:
- i) Skriftliga frågor som antingen består av flervalsfrågor eller frågor med direkta svar, alternativt en kombination av dessa två typer.
  - ii) Fallstudier.

Minimilängden på det teoretiska provet skall vara fyra timmar.

- b) Det praktiska provet skall bestå av två delar:
- i) Ett körprov som är avsett att göra det möjligt att bedöma graden av avancerad träning i rationell körning med beaktande av säkerhetsbestämmelser. Detta prov skall om möjligt äga rum på vägar utanför tätbebyggda områden, på motortrafikleder och motorvägar (eller liknande), samt på alla typer av vägar i stadsmiljö, och de bör utgöra prov på de olika svårigheter som en förare riskerar att råka ut för. Det är önskvärt att detta prov kan äga rum under olika trafiktäthetsförhållanden. Tiden för körning på väg bör utnyttjas optimalt för att aspiranten skall kunna bedömas på alla de trafikområden som denna måste kunna hantera. Minimilängden på detta prov är 90 minuter.
  - ii) Ett praktiskt prov som åtminstone omfattar punkterna 1.4, 1.5, 1.6, 3.2, 3.3 och 3.5.

Minimilängden på detta prov är 30 minuter.

**▼ M5**

De fordon som används under det praktiska provet ska åtminstone uppfylla kraven för provfordon i direktiv 2006/126/EG.

**▼ B**

Det praktiska provet kan kompletteras med ett tredje prov som äger rum på en särskild bana eller med hjälp av en avancerad simulator för att bedöma graden av avancerad träning i rationell körning med beaktande av säkerhetsbestämmelser, särskilt i fråga om behärsningen av fordonet vid olika väglag och olika väderleksförhållanden och körning vid olika tidpunkter på dygnet.

Längden på detta valfria prov har inte fastställts. I det fall föraren klarar detta prov kan längden på detta minska längden på det körprov på 90 minuter som anges i led i. Denna minskning får dock inte överstiga 30 minuter.

För förare enligt artikel 5.5 inskränker sig det teoretiska provet till de ämnen som avses i avsnitt 1, vilka berör de fordon som den nya grundläggande kompetensen gäller. Dessa förare måste dock genomgå det praktiska provet i dess helhet.

**▼ M5****Avsnitt 3: Snabbförvärvad grundläggande kompetens enligt artikel 3.2**

Utbildning för snabbförvärvad grundläggande kompetens ska omfatta undervisning i samtliga de ämnen som återfinns i förteckningen i avsnitt 1. Längden på utbildningen ska uppgå till 140 timmar.

Varje aspirant ska köra individuellt minst tio timmar med ett fordon i den berörda kategorin som åtminstone uppfyller de krav för provfordon som anges i direktiv 2006/126/EG.

**▼ M5**

Aspiranten ska under den individuella körningen enligt ovan följas av en instruktör som är anställd vid ett godkänt utbildningscentrum. Varje aspirant får genomföra högst fyra av de tio timmarna individuell körning på en särskild bana eller med hjälp av en avancerad simulator för att bedöma graden av träning i rationell körning med beaktande av säkerhetsbestämmelser, särskilt i fråga om behärsningen av fordonet vid olika väglag och sättet på vilket väglaget förändras beroende på väderleksförhållanden och tidpunkten på dygnet samt för mågan att optimera bränsleförbrukningen.

Bestämmelserna i punkt 2.1 fjärde stycket ska också gälla utbildningen för snabbförvärvad grundläggande kompetens.

För förare enligt artikel 5.5 ska utbildningslängden för snabbförvärvad grundläggande kompetens uppgå till 35 timmar, varav två och en halv timme ska utgöras av individuell körning.

När utbildningen avslutats ska medlemsstaternas behöriga myndigheter eller det organ som dessa utsett pröva förarens kunskapsnivå skriftligt eller muntligt. Provet ska omfatta minst en fråga inom varje mål i förteckningen över ämnen i avsnitt 1.

**Avsnitt 4: Obligatorisk fortbildning enligt artikel 3.1 b**

Obligatoriska fortbildningskurser ska anordnas av ett godkänt utbildningscentrum. Längden på en sådan kurs ska uppgå till 35 timmar vart femte år och fördelas på perioder på minst sju timmar, som får fördelas på två på varandra följande dagar. Vid e-lärande ska det godkända utbildningscentrumet säkerställa att utbildningens goda kvalitet bibehålls, inklusive genom att välja ut de ämnen där IKT-verktyg kan användas på det mest ändamålsenliga sättet. Medlemsstaterna ska i synnerhet ställa krav på tillförlitlig användaridentifiering och lämpliga kontrollmedel. Det högsta antalet timmar för e-lärande får inte överstiga tolv timmar. Minst en av perioderna för utbildning ska täcka ett ämne som har att göra med trafiksäkerhet. Ämnena i utbildningen ska vara anpassade till de utbildningsbehov som är specifika för den typ av transporter som utförs av föraren och den senaste utvecklingen inom relevant teknik och relevant lagstiftning, och bör så långt möjligt ta hänsyn till förarens specifika utbildningsbehov. En rad olika ämnen ska täckas under de 35 timmarna, däribland repeterad utbildning på områden där man kan visa att föraren behöver särskild kompletterande utbildning.

Medlemsstaterna får överväga att låta genomgången särskild utbildning som krävs enligt annan unionslagstiftning motsvara högst en av de föreskrivna sju-timmarsperioderna. Detta omfattar, men är inte begränsat till, utbildning som krävs enligt direktiv 2008/68/EG om transport av farligt gods, utbildning om djurtransporter enligt förordning (EG) nr 1/2005 och, i fråga om persontransport, medvetenhet om funktionsnedsättningar enligt förordning (EU) nr 181/2011. Medlemsstaterna får emellertid besluta att genomgången särskild utbildning som krävs enligt direktiv 2008/68/EG för transport av farligt gods ska räknas som två av sju-timmarsperioderna, under förutsättning att detta är den enda övriga utbildning som har beaktats i fortbildningen.

**▼ B****Avsnitt 5: Godkännande av den grundläggande kompetensen och fortbildningen**

5.1 De utbildningscentrum som tillhandahåller utbildning för grundläggande kompetens samt fortbildning skall godkännas av medlemsstaternas behöriga myndigheter. Ett sådant godkännande kan endast erhållas efter en skriftlig ansökan. Till den skriftliga ansökan skall följande handlingar bifogas:

**▼B**

- 5.1.1 Ett lämpligt kompetens- och utbildningsprogram som anger ämnen, plan för genomförande och undervisningsmetoder.
  - 5.1.2 Läraernas kvalifikationer och verksamhetsområden.
  - 5.1.3 Information om undervisningslokaler, undervisningsmaterial, tillgängliga resurser för det praktiska arbetet och den fordonspark som används.
  - 5.1.4 Villkoren för deltagande i utbildningen (antal deltagare).
- 5.2 Den behöriga myndigheten skall skriftligen godkänna utbildningen på följande villkor:
- 5.2.1 Utbildningen skall genomföras i enlighet med de dokument som bifogas ansökan.
  - 5.2.2 Den behöriga myndigheten skall ha rätt att skicka bemyndigade personer för att närvara vid den utbildning som ges av de godkända utbildningscentrumen och ha rätt att kontrollera resursutnyttjandet och att utbildningen och proven fungerar väl.
  - 5.2.3 Godkännandet kan återkallas eller förklaras vilande om villkoren inte längre uppfylls.

Det godkända utbildningscentrumet skall garantera att lärarna har god kännedom om de senaste bestämmelserna och utbildningskraven. Inom ramen för ett särskilt urvalsförfarande skall utbildarna ha dokumenterad kännedom om undervisningsmaterialet och undervisningsmetoder. När det gäller den praktiska delen av utbildningen skall utbildarna, i likhet med körskollärare som utbildar förare för tunga fordon, ha dokumenterad erfarenhet från föraryrket eller motsvarande förarerfarenhet.

Kursprogrammet skall utformas i enlighet med godkännandet och omfatta de ämnen som avses i avsnitt 1.

**▼ B***BILAGA II***▼ M5****BESTÄMMELSER OM EUROPEISKA UNIONENS MODELL FÖR YRKESKOMPETENSBEVIS FÖR FÖRARE****▼ B****1. De fysiska egenskaperna hos beviset skall vara i enlighet med ISO 7810 och ISO 7816-1.**

De metoder som används för att kontrollera de fysiska egenskaperna hos beviset i syfte att fastställa att de följer de internationella normerna skall vara i enlighet med ISO 10373.

**2. Yrkeskompetensbeviset för förare skall bestå av två sidor.**

Sidan 1 skall innehålla följande:

- a) Rubriken ”yrkeskompetensbevis för förare” i stort typsnitt på det eller de språk som används i den medlemsstat som utfärdar beviset.
- b) Namnet på den medlemsstat som utfärdar beviset (frivillig uppgift).
- c) ► **M1** Nationalitetsbeteckningen för den medlemsstat som utfärdar beviset, inlagd i vitt i en blå rektangel och omgiven av tolv gula stjärnor, skall vara en av följande:

B: Belgien

**▼ M2**

BG: Bulgarien

**▼ M1**

CS: Tjeckien

DK: Danmark

D: Tyskland

EST: Estland

GR: Grekland

E: Spanien

F: Frankrike

**▼ M4**

HR: Kroatien

**▼ M1**

IRL: Irland

I: Italien

CY: Cypern

LV: Lettland

LT: Litauen

L: Luxemburg

H: Ungern

M: Malta

**▼ M1**

NL: Nederländerna  
 A: Österrike  
 PL: Polen  
 P: Portugal

**▼ M2**

RO: Rumänien

**▼ M1**

SLO: Slovenien  
 SK: Slovakien  
 FIN: Finland  
 S: Sverige  
 UK: Förenade kungariket ◀

**▼ B**

d) De uppgifter som är särskiljande för beviset, numrerade enligt följande:

1. Innehavarens efternamn.
2. Innehavarens förnamn.
3. Innehavarens födelsedatum och födelseort.
4. a) Datum för utfärdandet.  
 b) Sista giltighetsdag.
- c) Namnet på den behöriga myndighet som utfärdat yrkeskompetensbeviset för förare (får tryckas på sidan 2).
- d) Ett annat nummer än körkortnumret, vilket kan användas för administrativa ändamål (frivillig uppgift).
5. a) Körkortets nummer.  
 b) Serienummer.
6. Ett fotografi av innehavaren.
7. Innehavarens underskrift.
8. Innehavarens normala hemvist (bostadsort) eller postadress (frivillig uppgift).

**▼ M5**

9. Kategorier av fordon för vilka föraren uppfyller kraven på grundläggande kompetens och fortbildning.

**▼ B**

- e) ► M1 ► M5 Orden ”Europeiska unionens modell” ska finnas tryckta på det eller de språk som används i den medlemsstat som utfärdar beviset, och rubriken ”yrkeskompetensbevis för förare” på unionens övriga språk ska vara tryckta i blått och utgöra bakgrund på beviset: ◀

tarjeta de cualificación del conductor

**▼ M2**

карта за квалификация на водача

**▼ M1**

Osvědčení profesní způsobilosti řidiče

▼ **M1**

chaufföruddannelsesbevis  
 Fahrerqualifizierungsnachweis  
 juhi ametipädevuse kaart  
 δελτίο επιμόρφωσης οδηγού  
 driver qualification card  
 carte de qualification de conducteur  
 cárta cáilíochta tiomána

▼ **M4**

kvalifikacijska kartica vozača

▼ **M1**

carta di qualificazione del conducente  
 vadītāja kvalifikācijas apliecība  
 vairuotojo kvalifikacinė kortelė  
 gépjárművezetői képesítési igazolvány  
 karta ta' kwalifikazzjoni tas-sewwieq  
 kwalificatiekaart bestuurder  
 karta kwalifikacji kierowcy  
 carta de qualificação do motorista

▼ **M2**

Cartela de pregătire profesională a conducătorului auto

▼ **M1**

preukaz o kvalifikácii vodiča  
 kartica o usposobljenosti voznika  
 kuljettajan ammattipätevyyskortti  
 yrkeskompetensbevis för förare ◀

▼ **B**

f) Färganvisningar:

- blå: Pantone Reflex blue
- gul: Pantone yellow

Sidan 2 skall innehålla följande:

- a) ► **M5** 9. Kategorier av fordon för vilka föraren uppfyller kraven på grundläggande kompetens och fortbildning.
10. Den harmoniserade unionskoden 95 enligt bilaga I till direktiv 2006/126/EG. ◀
11. Ett utrymme där utfärdande medlemsstat kan föra in upplysningar som är nödvändiga för administrationen av beviset eller som gäller trafiksäkerhet (frivillig uppgift). Om upplysningen faller under någon rubrik i denna bilaga skall den föregås av motsvarande siffra i rubriken.
- b) En förklaring till de numrerade rubrikerna på sidorna 1 och 2 av beviset (åtminstone rubrikerna 1, 2, 3, 4 a, 4 b, 4 c, 5 a, 5 b och 10).

**▼ M4**

Om en medlemsstat önskar avfatta dessa texter på ett annat nationellt språk än bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska eller ungerska ska medlemsstaten upprätta en tvåspråkig version av beviset där ett av de ovannämnda språken används, utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i denna bilaga.

**▼ B****3. Säkerhet, inbegripet skydd för uppgifter**

Bevisets olika grundläggande beståndsdelar är avsedda att utesluta varje slag av förfalskning eller manipulation och möjliggöra upptäckt av alla försök av sådant slag.

Medlemsstaten skall sörja för att bevisets säkerhetsnivå åtminstone är jämförbar med körkortets säkerhetsnivå.

**4. Särskilda bestämmelser**

Efter samråd med kommissionen får medlemsstaterna lägga till färger eller markeringar, exempelvis streckkod, nationella symboler och säkerhetsdetaljer, utan att det påverkar tillämpningen av de övriga bestämmelserna i denna bilaga.


Inom ramen för det ömsesidiga erkännandet av bevisen får streckkoden inte innehålla någon annan information än vad som redan står att läsa på beviset eller som är nödvändig för utfärdandet av beviset.

**▼ M5****5. Övergångsbestämmelser**

Yrkeskompetensbevis för förare som utfärdats före den 23 maj 2020 ska vara giltiga till och med deras sista giltighetsdatum.

▼ M5EUROPEISKA UNIONENS MODELL FÖR YRKESKOMPETENSBEVIS  
FÖR FÖRARE▼ B

Sida 1

	YRKESKOMPETENSBEVIS		(MEDLEMSSTAT)
	FÖR FÖRARE		
6. FOTO	1.		
	2.		
	3.		
	4a.	4b.	
	4c.	(4d.)	
	5a.	5b.	
	7.		
	(8.)		
	9.		

Sida 2

11.	9.	10.
	C1	
	C	
	D1	
	D	
	C1E	
	CE	
	D1E	
	DE	
	1. Efternamn	
2. Förnamn		
3. Födelsedatum och födelseort		
4a. Utfärdandedatum		
4b. Sista giltighetsdatum		
4c. Utfärdat av		
5a. Körkortets nummer		
5b. Serienummer		
10. ► <sup>(1)</sup> Unionskod ◀		

► <sup>(1)</sup> M5



▼ M5*BILAGA III***JÄMFÖRELSETABELL FÖR HÄNVISNINGARNA TILL VISSA  
KÖRKORTSKATEGORIER**

Hänvisning i detta direktiv	Hänvisning i direktiv 2006/126/EG
C + E	CE
C1 + E	C1E
D + E	DE
D1 + E	D1E